

УКРАЇНА

(19) UA (11) 83520 (13) C2
(51) МПК (2006)
A01G 17/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ СТРАТИФІКАЦІЇ ВИНОГРАДНИХ ЩЕП

1

2

(21) а200606907

(22) 20.06.2006

(46) 25.07.2008, Бюл.№ 14, 2008 р.

(72) ПАПЕХА ОЛЕКСАНДР ГЕОРГІЙОВИЧ, UA,
ВОІНОВ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, UA(73) ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ПРОЕКТНО-
КОНСТРУКТОРСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИ-
ТУТ "ПЛОДМАШПРОЕКТ", UA

(56) SU 1806550 A1, 07.04.93.

SU 1768076 A1, 15.10.92.

SU 1263212 A1, 15.10.86.

UA7327 U, 15.06.05.

RU 2213444 C2, 10.10.03.

UA 17932 A, 31.10.97.

(57) Спосіб стратифікації виноградних щеп, що включає стратифікацію без субстрату заздалегідь парафінованих щеп, забезпечення режимів температури, вологості, освітлення, провітрювання, який відрізняється тим, що на 10-15 день процесу стратифікації у фазі утворення кругового калюсу і приросту, щепи повторно піддають парафінуванню.

Винахід відноситься до сільського господарства, зокрема до виноградного розсадництва і може бути використаний при виробництві щеплених виноградних саджанців.

Основна мета багатоваріантних способів стратифікації виноградних щеп - підвищення виходу першосортного посадкового матеріалу за рахунок зниження поразки щеп сірою гнилизною, літєвими грибами, недопущення підсихання місць спайок. Для досягнення цієї мети використовують прийоми обробки щеп перед стратифікацією 0,15-0,2% розчином гетероауксину для затримання процесу розпускання вічок і росту пагонів, інтенсивну вентиляцію стратифікаційних камер, обприскування щеп в період стратифікації 0,1-0,2% розчином хінозолу або іншими антибіотиками. Відомий спосіб відкритої стратифікації виноградних щеп на воді, згідно якому заздалегідь парафіновані щепи розміщують в камерах із заданими параметрами освітлення, вологості і температури.

Технологія передбачає подачу до п'ят щеп води або спеціального живильного розчину, зміну вологості, освітлення, температури, повітрообмін [Енциклопедія виноградарства. Кишинев. Главная редакция Молдавской Советской Энциклопедии. 1987, с.180-181].

Більш близьким до способу, що заявляється, є спосіб стратифікації виноградних щеп, який включає проведення стратифікації без субстрату, при цьому на заключній фазі стратифікації після появи кругового калюсу і приросту прищепи щепи в зоні

спайок обробляють направленим повітряним струменем протягом 30-60с. при швидкості повітря 4-6м/с, при цьому обробку ведуть щодня до кінця процесу стратифікації [Опис винаходу до а.с. СРСР №1806550, A01G 17/00].

Відомі способи боротьби з грибовими хворобами мають ряд істотних недоліків.

При провітрюванні камер завжди залишаються місця з утрудненим проникненням повітряних потоків, що спричиняє за собою сильне пошкодження щеп цвільлю.

Обприскування антисептичними препаратами в замкнених приміщеннях камер приводить до поступового накопичення цих речовин до небезпечних концентрацій.

Метою технічного рішення, що пропонується, є підвищення виходу якісного посадкового матеріалу - саджанців винограду.

Вказана мета досягається способом стратифікації виноградних щеп, який включає стратифікацію без субстрату заздалегідь парафінованих щеп, забезпечення режимів температури, вологості, освітлення, провітрювання, при цьому згідно технічному рішенню, що заявляється, на 10-15 день процесу стратифікації - у фазі утворення кругового калюсу і приросту, щепи піддають парафінуванню.

Дослідження показали, що плівка парафіну заповігає підсиханню і появи цвілі на щепі поки пагони не досягнуть довжини 3-5см. Пагони досягають такої довжини, як правило, на 10-12 день стратифікації. До цього часу у більшості щеп проростає вічко, з'являється круговий ниткоподібний калюс,

(13) C2

(11) 83520

(19) UA

розтріскується парафінова плівка. В цій фазі стратифікації щепи найуразливіші у зв'язку з можливістю поразки грибовими захворюваннями молодих пагонів і підсиханням місць слайок при навіть незначних збоях режимів стратифікації.

Парафінування місць слайок щеп забезпечує утворення нової плівки, яка стримує зростання вічка щепи, сприяє запобіганню поразки молодих пагонів грибовими хворобами.

Технологічний прийом, що заявляється, - парафінування щеп на 10-15 день процесу стратифікації у момент утворення кругового калюсу і приросту щепи у відомих способах стратифікації невідомий, що дозволяє зробити висновки про відповідність технічного рішення вимогам наявності істотної ознаки "новизна".

Дослідні роботи з багаторазовою повторністю підтвердили доцільність прийому, що проводиться, позитивно впливаючого на збільшення виходу якісного посадкового матеріалу, виходячи з чого можна зробити висновок про наявність істотних ознак "рівень винахідництва" і "промислова придатність".

Спосіб стратифікації виноградних щеп, що пропонується, здійснюється таким чином.

Заздалегідь парафіновані щепи встановлюють в піддони, які поміщають на стелажі в стратифікаційних камерах, де підтримується температура повітря на рівні 28-29°C при відносній вологості 100%.

Висока вологість і температура можуть сприяти активному розвитку грибових захворювань і цвілі, що особливо яскраво виявляється на 12-15 день стратифікації при досягненні молодими пагонами на щепках розмірів 3-5см.

В період з 10 по 15 день стратифікації пакети з щепами витягують з піддонів і повторно парафінують, після чого повертають в стратифікаційну камеру.

Стратифікацію продовжують при нижчих температурах - 15-20°C і вологості повітря не більше 75-80%.

По закінченню процесу стратифікації щепи висаджують в шкільку для укорінення і остаточного зрощення щеплених компонентів.

Приклади конкретного виконання способу приведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Приклад	Терміни повторного парафінування (день)	Початкова кількість щеп (шт.)	Отримано саджанців (шт.)	Вихід якісних саджанців від кількості проведених щеплень, %
1	-	3320	1368	41,2
2	5	2350	936	39,6
3	10	4001	1878	46,9
4	15	3638	1769	48,8
5	20	3685	1564	42,4

Парафінування щеп в процесі стратифікації проводили в 4 терміни - на 5, 10, 15 і 20 дні (приклади 2, 3, 4, 5), перший приклад - контроль без парафінування.

Досліди проводили протягом 3-х років. Повторність дослідів чотирикратна.

Як видно з таблиці, найбільш ефективним є технологічний прийом парафінування щеп на 10-15 день стратифікації.

До закінчення стратифікації на парафінованих щепках цвілеві гриби не розвивалися.

Отримані результати дозволяють зробити висновок про позитивний вплив технологічного прийому парафінування на процес стратифікації виноградних щеп, що сприяє збільшенню виходу високоякісних саджанців на 5-7%.